

APLICATIU

GUIA DOCENT

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	ELEMENTS DE BIOÈTICA
Codi	100056
Crèdits ECTS	ECTS 6
Curs i període en el que s'imparteix	TERCER CURS, SEGON SEMESTRE
Horari	(link a la pàgina web del centre o titulació)
Lloc on s'imparteix	Facultat o Escola (l'aula apareixerà als horaris)
Llengües	CATALÀ-CASTELLA

Professor/a de contacte

Nom professor/a	ÀNGEL PUYOL
Departament	FILOSOFIA
Universitat/Institució	UAB
Despatx	
Telèfon (*)	
e-mail	Angel.puyol@uab.cat
Horari d'atenció	Dimarts i dijous de 12h a 13h

2. Equip docent

Nom professor/a	ÀNGEL PUYOL
Departament	FILOSOFIA
Universitat/Institució	UAB
Despatx	
Telèfon (*)	
e-mail	Angel.puyol@uab.cat
Horari de tutories	Dimarts i dijous de 12h a 13h

(Afegeix tants camps com sigui necessari)

(*) camps optatius

3.- Prerequisits

No n'hi ha

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

"Elements de bioètica" és una assignatura de 6 crèdits optatius que s'insereix dins de la matèria Filosofia, juntament amb les assignatures "Ciència, tècnica i pensament en el món contemporani" i "Religió i cultura en el món contemporani". Forma part dels 60 crèdits programats pel tercer curs dels estudiants d'Humanitats, al costat d'altres assignatures de les matèries d'Història, Art, Filologia clàssica, Idioma modern, Llengua, Literatura universal, Literatura catalana i espanyola, Geografia, Món actual i Gestió cultural. L'assignatura és una reflexió sobre la responsabilitat de l'ésser humà envers els problemes ètics de la vida i la mort, especialment en el món de la medicina, però també en relació als animals i la naturalesa.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competències específiques	Indicador específic de la competència
Anàlisi i síntesi	Analitzar críticament conceptes i textos filosòfics contemporanis sobre la naturalesa de l'ètica, de la filosofia política i de la seva relació amb la biologia. Resumir els arguments centrals dels textos fonamentals de l'assignatura. Interpretar textos, analitzar-los i comprendre el paper que ètiques pretèrites tenen a l'actualitat.
Comunicació escrita	Organitzar i redactar textos escrits d'una manera clara, correcta i apropiada.
Valores morals	Identificar els principis ètics i morals de les societats actuals. Anàlisi crítica dels debats actuals sobre ètica i bioètica.
Comunicació oral	Expressar-se de forma adequada, eficaç i lingüísticament correcta en intervencions y exposicions a l'aula.

Competències transversals	Indicador específic de la competència
Utilitzar el vocabulari i les eines bàsiques que permeten descriure i analitzar els grans reptes de la societat actual	Usar adequadament els conceptes bàsics de la bioètica per a l'anàlisi dels casos
Intervenir en els debats culturals de l'actualitat	Participar adequadament en els debats a l'aula sobre els problemes actuals de la bioètica
Relacionar conceptes i informacions de diferents àrees	Saber abordar d'una manera global els problemes científics, socials i ètics de la bioètica

humanes, científiques i socials	
---------------------------------------	--

Competències generals	Indicador específic de la competència
Desenvolupar un pensament crític i saber comunicar-lo de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua	Ús del pensament crític en la redacció de treballs i discussions a l'aula
Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom	Elecció lliure d'un cas adequat per treballar-hi i recerca de la bibliografia especial
Respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions	Participar respectuosament en les discussions a l'aula
Generar propostes innovadores i competitives en la investigació i en l'activitat professional	Detectar solucions originals als problemes que planteja la bioètica actual

6.- Continguts de l'assignatura

En aquesta assignatura es pretén analitzar els temes i les controvèrsies actuals de la bioètica, és a dir, els problemes ètics de la vida i la salut. Es tracta de conèixer la bioètica i assenyalar les qüestions relacionades amb ella, qüestions que tenen a veure, entre d'altres, amb el naixement i la mort, els drets dels malalts, la investigació mèdica, la manipulació genètica o les desigualtats de salut. L'objectiu principal de l'assignatura és que l'estudiant sàpiga interpretar adequadament les claus bioètiques del món contemporani. Un segon objectiu és que l'estudiant sàpiga articular un discurs racional sobre els temes plantejats.

Els temes que es tracten són els següents:

1. Què és l'ètica? Ètica, ciència, religió i dret
2. Les teories ètiques. L'argumentació en ètica aplicada
3. Què és la bioètica? Els principis de la bioètica
4. Llibertat i autonomia. La confidencialitat
5. Vida i mort. L'eutanàsia
6. Salut i justícia social. El racionament i les desigualtats de salut
7. La gen-ètica. L'eugenèsia
8. Els comitès d'ètica

7.- Metodologia docent i activitats formatives

(metodologia docent)

Les sessions tenen un format mixt de classe magistral i seminari.

Els estudiants prenen part activa amb la seva presència com amb la seva participació.

El professor supervisa l'elaboració de treballs.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Dirigides	Classes teòriques i sessions de seminaris dirigits pel professor	50	Ser capaç de dominar el llenguatge rigorós de la bioètica tant en la comprensió de la teoria com en l'anàlisi de casos

Supervisades	Elaboració de treballs sota la supervisió del professor més tutories ad hoc	50	Ser capaç d'elaborar un treball sobre la matèria que compleixi els requisits mínims de comprensió del tema i/o problema analitzat i d'originalitat en l'exposició i els resultats
Autònomes	Estudi, lectures i comprensió de la informació seleccionada i especialitzada	50	Ser capaç de trobar la informació rellevant i de comprendre i relacionar críticament tota la informació especialitzada sobre la matèria d'estudi

8.- Avaluació

(Indicar el tipus d'evidències d'aprenentatge que l'estudiant haurà de lliurar, el seu pes en la qualificació final, els criteris d'avaluació, la definició de "no presentat", el procediment de revisió de les proves, el tractament d'eventuals casos particulars, etc.)

L'avaluació consisteix a realitzar tres proves escrites, a elaborar un treball (sobre un tema o sobre un cas d'estudi) i presentar-lo per escrit i/o oralment i a participar activament a les discussions obertes a l'aula. Es seguirà una avaluació continuada donant el mateix pes a cada una de les activitats de l'avaluació. Opcionalment, es podrà elaborar un treball escrit a acordar amb el professor.

S'entendrà que un estudiant té un "no presentat" quan deixa de fer almenys dues de les quatre activitats obligatòries de l'avaluació.

Les activitats tindran una revisió per part del professor en forma de tutoria amb cada estudiant.

Cada cas particular rebrà un tractament també particular dins la tutoria personalitzada.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Proves escrites		Comprensió de les idees i conceptes fonamentals de la matèria
Elaboració de treball escrit i/o oral		Capacitat de redacció d'un treball escrit i/o exposició oral on es demostrï el coneixement dels temes i problemes de la matèria d'estudi. Capacitat d'anàlisi, síntesi i argumentació d'alt nivell.
Participació activa a l'aula		Capacitat de dialogar amb els companys i d'estructura un discurs coherent i rigorós enmig d'una discussió oberta. Ser capaç d'elaborar idees pròpies sobre els problemes de la matèria d'estudi.

9- Bibliografia i enllaços web

Beauchamp, T i Childress, J. (1999) *Principios de ética médica*, Masson.

Buchanan, A. et al. (2002) *Genética y justicia*, Cambridge University Press.

Camps, V. (2005) *La voluntad de vivir*, Ariel.

Casado, A. (2008) *Bioética para legos*, Plaza y Valdés.

Casado, M. (coord.) (2009) *Sobre la Dignidad y los Principios*, Thomson Reuters.

Engelhardt, T. (1995) *Los fundamentos de la bioética*, Paidós.

Guerra, M.J. (2001) *Breve introducción a la ética ecológica*, A. Machado Libros.

Kuhse, H. I Singer, P. (eds.) (1999) *Bioethics. An Anthology*, Blackwell

Lora, P. de y Gascón, M. (2008) *Bioética*, Alianza.

Marzano, M. (2009) *Consiento, luego existo*, Proteus

Puyol, A. (1999) *Justícia i salut*, UAB.

Puyol, A. i Rodríguez, H. (eds.) (2007) *Bioética, justicia y globalización*, Erein.

Singer, P. (ed.) (1995) *Compendio de Ética*, Alianza.

Tafalla, M. (ed.) (2004) *Los derechos de los animales*, Idea Books.

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

Al marge d'aquesta guia docent, el professor lliurarà el primer dia de classe tot el material i la informació pertinent sobre la programació de l'assignatura, que inclourà el contingut de l'assignatura i el sistema d'avaluació. Si s'escau, es penjarà al campus virtual.

ACTIVITATS D'APRENENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE
Tot el curs, amb més intensitat a la primera part del curs	Classes teòriques i sessions de seminaris dirigits pel professor	Facultat de Filosofia i Lletres	Dossier preparat professor més bibliografia general seleccionada	Ser capaç de dominar el llenguatge rigorós de la bioètica tant en la comprensió de la teoria com en l'anàlisi de casos
Segona part del curs	Elaboració de treballs sota la supervisió del professor més tutories ad hoc	Biblioteca més aula més despatx del professor	Bibliografia específica	Ser capaç d'elaborar un treball sobre la matèria que compleixi els requisits mínims de comprensió del tema i/o problema analitzat i d'originalitat en l'exposició i els resultats
Tot el curs	Estudi, lectures i comprensió de la informació seleccionada i especialitzada	Biblioteca	Bibliografia general i específica seleccionada més dossier i resta de material donat a l'aula	Ser capaç de trobar la informació rellevant i de comprendre i relacionar críticament tota la informació especialitzada sobre la matèria d'estudi
Tot el curs	Participació activa a l'aula	Aula	Bibliografia general i	Capacitat de dialogar amb els

			específica seleccionada més dossier i resta de material donat a l'aula	companyans i d'estructura un discurs coherent i rigorós enmig d'una discussió oberta. Ser capaç d'elaborar idees pròpies sobre els problemes de la matèria d'estudi.
--	--	--	--	--

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE
Cada tercera part del curs	Proves escrites	Aula		Comprensió de les idees i conceptes fonamentals de la matèria
Dins les últimes tres setmanes del curs	Treball escrit i/o oral	Aula		Capacitat de redacció d'un treball escrit i/o exposició oral on es demostrï el coneixement dels temes i problemes de la matèria d'estudi. Capacitat d'anàlisi, síntesi i argumentació d'alt nivell.